

ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ใน
รายวิชาหลักสถิติต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัย
แห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม

The Effects of Research-Based Learning with Social Media on Principle of
Statistics on Learning and Satisfaction of Students at University in
Nakhon Pathom Province

¹วิไลวรรณ ทองใบอ่อน และ ²นิตยา เปล่งเจริญศิริชัย
Wilaiwan Thongbaion and Nittaya Plengjaroensirichai

คณะสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยคริสเตียน
Multidisciplinary College, Christian University of Thailand.
E-mail: ¹wthongbaion@gmail.com, ²nittaya_nk@yahoo.com

Received February 12, 2025; Revised April 24, 2025; Accepted April 30, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาหลักสถิติที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ 2) เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ใช้แผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มเดียววัดสองครั้งก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา TSTA3102 หลักสถิติ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 62 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบวัดผลการเรียนรายวิชา TSTA3102 หลักสถิติจำนวน 50 ข้อ และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที่ใช้แบบจับคู่ และความก้าวหน้าทางการเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1) ผู้เรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนอยู่ในระดับสูง 3) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ คือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การวางแผน เก็บรวบรวมข้อมูล นำเสนอข้อมูล และการสรุปผล รวมถึงได้รับทักษะการบริหารจัดการเวลา ทักษะการสื่อสาร ทักษะประมวลผล การทำงานเป็นทีม ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน; การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์; ความก้าวหน้าทางการเรียน

Abstract

This article aimed to study (1) compare the average score before and after they studied the Principle of Statistics using Research-Based Learning with social media (2) study the students' learning progression and (3) investigate the students' satisfaction towards the Principle of Statistics using Research-Based Learning with social media. The sample was 62 students who registered for the TSTA3102 Principle of Statistics in Semester 2 of Academic Year 2567 which were chosen from the simple random sampling method. The instrument for collecting data were a 50-item test of the TSTA3102 Statistics subject and a questionnaire to assess student satisfaction with the use of research-based learning management combined with the use of online social networks. Data were analyzed using mean, standard deviation, paired t-test and normalized gain. The research results were found as follows; 1) The students who learned the Principle of Statistic using Research-Based Learning with social media gained learning outcomes higher than before studying this technique with a 0.5 statistically significant difference value. 2) Analysis of the data using class normalized gain showed that Research-Based Learning with social media resulted in an overall in high gain. 3) The overall students' satisfaction was at the highest level. The findings from this research indicate that Research-Based Learning with social media enables learners to develop analytical thinking, problem-solving, planning, data collection, data presentation and summarizing skills, as well as time management, communication, processing, and teamwork skills, resulting in higher academic achievement in the subject.

Keywords: Research-Based Learning; Research-Based Learning with Social Media; Normalized Gain

บทนำ

พัฒนาการของโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีสาเหตุสำคัญมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม รวมถึงระบบการศึกษาที่จะต้องปรับตัวให้ทันโลก การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ทำให้มนุษยชาติต้องปรับตัวอย่างมากในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นการเปลี่ยนแปลงชนิดพลิกฟ้าพลิกดิน เปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ กล่าวคือผู้คนอาจไม่สามารถคาดเดาได้ว่าในอีก 20 หรือ 30 ปีข้างหน้าควรจะประกอบอาชีพอะไร เมื่อเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) อาจจะมาแทนที่การทำงานของมนุษย์ และอาจทำได้ดีกว่ามนุษย์ และความไม่แน่นอนแห่งอนาคตนี้จะทำให้มนุษย์ที่ไม่ปรับตัวและไม่เตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่กลายเป็น “คนตกขอบ” เพราะก้าวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกและเทคโนโลยี Harari (2018) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ 21 Lessons for the 21st Century ระบุว่าในศตวรรษที่ 21 มนุษย์จะถูกผลักดันเข้าสู่ “ชนชั้นไร้ประโยชน์” จากการปฏิวัติของปัญญาประดิษฐ์ ดังนั้นมนุษย์จำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้มี “ความสามารถพื้นฐานสากล” ซึ่งประกอบด้วยความรู้พื้นฐานในด้านวิทยาการต่าง ๆ และทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เพื่อให้มีขีดความสามารถและเหมาะสมกับโลกในอนาคตอันใกล้ ซึ่งการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นหน้าที่สำคัญของครูอาจารย์และหลักสูตรต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยที่ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากการเป็น “ผู้สอน” (Teacher) สู่การเป็น “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” (Learning facilitator) เป็นการเรียนรู้สมัยใหม่ ที่ต้องสร้างความรู้ให้

เกิดขึ้นภายในตัวของผู้เรียน ด้วยวิธีการกระตุ้นกระบวนการเรียนรู้จากภายใน การสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ และการพัฒนาตัวตนของผู้เรียนไปพร้อมกัน

การพัฒนาจัดการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเทียบเคียงมาตรฐานสากลได้นั้น สามารถทำได้ด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-Based Learning : RBL) ซึ่งเป็นการจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการสืบสอบในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาในการแสวงหาความรู้ใหม่ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการแสวงหาความรู้ และทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ 4 แนวทาง ได้แก่ 1) ครูใช้ผลการวิจัยในการจัดการเรียนการสอน 2) ผู้เรียนใช้ผลการวิจัยในการเรียน 3) ครูใช้กระบวนการวิจัยในการจัดการเรียนการสอน และ 4) ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยในการเรียน (ทิตินา แคมมณี, 2548) การจัดการเรียนการสอนดังกล่าวมีฐานคิดและความเชื่อมาจากกลุ่มทฤษฎีโครงสร้างนิยม (Constructivism) ที่มีความเชื่อในกระบวนการสร้างความรู้ในตนเอง การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล บุคคลเป็นผู้สร้าง (Construct) ความรู้จากการสัมผัสสิ่งทีพบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมปะติดปะต่อเป็นโครงสร้างทางสติปัญญา หัวใจของการสอนก็คือการส่งเสริมกระบวนการสร้างความรู้ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ผู้เรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ตรงในเรื่องที่ศึกษา โดยยึดระเบียบแบบแผนของกรอบการวิจัยเป็นกรอบการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อว่ากระบวนการเรียนรู้และองค์ความรู้ที่ผู้เรียนได้จะมีคุณค่าและถาวรมากกว่าการเรียนรู้แบบการรับรู้ (Passive Learning) สอดคล้องกับ พวงผกา ปวิณบำเพ็ญ (2560) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานว่า เป็นเทคนิคหนึ่งในการสอนเชิงสร้างสรรค์ ถือเป็นหัวใจสำคัญของบัณฑิตศึกษาเพราะส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกทักษะกระบวนการคิด ทักษะการจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ปัญหา อีกทั้งเป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้ที่ผู้เรียนจะได้พัฒนาและสร้างขึ้นในตัว โดยที่ผู้สอนมีบทบาทในการให้คำแนะนำ และประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมกับให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียน และผู้เรียนยังสามารถให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการสอนที่ใช้วิจัยเป็นฐานมาปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ปัจจุบันมีการนำสื่อสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้เพื่องานด้านการศึกษาทุกระดับอย่างแพร่หลาย เพื่ออำนวยความสะดวก เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลาอย่างไร้ขีดจำกัดทั้งในเรื่องเวลาและสถานที่ มุ่งให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติทักษะต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ซึ่งการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนั้นครูผู้สอนจะต้องนำคุณสมบัติต่าง ๆ ของสื่อสังคมออนไลน์ไปปรับใช้กับการเรียนการสอนด้วยตนเอง เช่น ครูใช้สื่อสังคมออนไลน์มากระตุ้นเพื่อสร้างความน่าตื่นตาตื่นใจในชั้นการนำเข้าสู่บทเรียน ด้วยการเปิดวิดีโอที่เกี่ยวกับเนื้อหาในคาบนั้น ๆ รวมทั้งสามารถติดตามความก้าวหน้าของงานที่ได้มอบหมายให้กับผู้เรียน หรือครูสามารถตอบคำถามเมื่อผู้เรียนสงสัยในสื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างทันที และสามารถสร้างสื่อการสอนที่มีระยะเวลาสั้น ๆ เข้าใจง่ายมาโพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ได้ตลอดจนโพสต์ข้อมูลความรู้ในรูปของไฟล์ Word หรือไฟล์ PDF ลงในสื่อสังคมออนไลน์เพื่อให้ผู้เรียนได้อ่านมาล่วงหน้าก่อนเข้าห้องเรียน เป็นต้น (ธนะวัฒน์ วรรณประภา, 2560)

ในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาหลักสถิติที่ต้องมีการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการเรียนการสอน แต่ด้วยจำนวนชั่วโมงเรียนนั้นจำกัดทำให้อาจารย์ผู้สอนไม่สามารถสอนได้ทันและครบถ้วนส่งผลให้นักศึกษาบางคนยังไม่สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติได้ ซึ่งมีนักศึกษาบางส่วนเข้ามาสอบถามอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติอยู่นอกเวลาอยู่เสมอ อีกทั้งในรายวิชาหลักสถิตินี้ได้เปิดสอนให้นักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 2 ได้เรียนตามแผนการศึกษา ซึ่งนักศึกษาต้องเรียนรู้ และเข้าใจเนื้อหาอย่างแท้จริงเพื่อให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนไปใช้ได้จริงในการทำวิจัยในระดับชั้นปีที่ 3 หรือปีที่ 4 ต่อไป และจากประสบการณ์

ของผู้วิจัยในการสอนรายวิชาหลักสถิติที่ผ่านมานั้น มีนักศึกษาจำนวนมากที่ยังไม่สามารถนำหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำวิจัยได้จริง ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการนำวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานในการเรียนรายวิชาหลักสถิติจะให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในการทำวิจัยในระดับชั้นปฎิบัติได้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ที่จะสามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์สุขภาพ ชั้นปีที่ 2 ในรายวิชาหลักสถิติ เพื่อเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่า สามารถนำความรู้ และทักษะต่าง ๆ ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำวิจัยได้จริงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการเรียนรายวิชาหลักสถิติก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์
2. เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนที่เรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรายวิชาหลักสถิติ
3. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรายวิชาหลักสถิติ

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง เรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรายวิชาหลักสถิติต่อการเรียนรู้และความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning)

1.1) ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ทิตินา แคมมณี (2557) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนใช้กระบวนการวิจัยหรือผลการวิจัยเป็น เครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ หรือเรียนรู้เรื่องที่ตนเองสนใจ ซึ่งอาจใช้การประมวลผลงานวิจัย หรือกระบวนการวิจัยมาประกอบการเรียนรู้ หรือเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการลงมือทำวิจัย และค้นพบข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ ด้วยตนเอง

พิมพ์วิมล สุวรรณโณ และ ศุภลักษณ์ สินธนา (2561) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้มากกว่าการเรียนรู้ที่ตัวความรู้หรือเนื้อหา ผู้เรียนจะต้องตั้งคำถามการวิจัย และแสวงหาคำตอบโดยใช้กระบวนการวิจัยในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่น่าเชื่อถือ

กัลยา สร้อยสิงห์ (2564) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานว่า เป็นการใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการเรียนได้แก่ การฝึกตั้งคำถาม การทดลอง การค้นคว้าหาคำตอบ การระดมความคิด การสร้างมุมมองความแปลกใหม่ และการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ โดยการกระตุ้นผู้เรียนให้มีความสงสัยใคร่รู้อยู่ตลอดเวลา เกิดความกระตือรือร้น โดยใช้ข้อคำถามที่กระตุ้นความสงสัยหรือใช้สถานการณ์ต่าง ๆ การสร้างบรรยากาศที่ทำให้ผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นอยากแก้ปัญหา อยากแสวงหาคำตอบ ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในความสามารถ และเกิดความภูมิใจ

จากความหมายข้างต้น สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based Learning) หมายถึง การนำกระบวนการวิจัยหรือผลการวิจัย มาเป็นพื้นฐานในการจัดการเรียนรู้ โดยนำเอา

กระบวนการวิจัยมาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะกระบวนการวิจัย และ การศึกษาด้วยตนเอง โดยที่ผู้สอนจะใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ไปสู่การสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

1.2) ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

การวิจัยโดยทั่วไปจะใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักในการดำเนินการทั้งสิ้น แต่เนื่อง ด้วยศาสตร์แต่ละสาขามีธรรมชาติของสาระไม่เหมือนกัน ลักษณะของการสืบสอบหรือสืบค้นข้อความรู้จึงแตกต่าง กัน กระบวนการค้นหาคำตอบเป็นกระบวนการแสวงหาหรือสืบค้นข้อมูลความรู้ เพื่อนำมาประมวล เพื่อหาข้อสรุป หรือคำตอบ เพื่อตอบคำถามที่สงสัย ศาสตร์แต่ละสาขามีกระบวนการสืบสอบหาความรู้ที่เป็นเอกลักษณ์ของตน ซึ่ง อาจมีลักษณะบางประการแตกต่างกัน ผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานไว้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

พัชร จัทรเพ็ง (2554)	กัลยา สร้อยสิงห์ (2564)	บรรณรักษ์ คุ้มรักษา และเพชรลัดดา รักษากิจ (2562)
1. กำหนดปัญหาการวิจัย 2. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย 3. กำหนดวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย 4. ออกแบบการวิจัย 5. เก็บรวบรวมข้อมูล 6. วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล 7. สรุปผลการวิจัย 8. เขียนรายงาน	1. การกำหนดประเด็นปัญหาและหัวข้อการวิจัย 2. ศึกษาเอกสารทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย 4. การตั้งสมมติฐานและกำหนดตัวแปร 5. ออกแบบการวิจัย 6. เก็บรวบรวมข้อมูล 7. วิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลข้อมูล 8. สรุปและนำเสนอเผยแพร่งานวิจัย	1. สำรวจและระบุปัญหาเลือกหัวข้อที่ตนเองและกลุ่มสนใจ 2. รวบรวมข้อมูล เป็นการค้นคว้าหาข้อมูล 3. วางแผน ออกแบบ 4. ทำการทดลองตามแผนงานที่วางไว้ 5. วิเคราะห์และสรุปผลการทดลอง เป็นการวิเคราะห์ถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจ ถึงผลการทดลองที่ได้ ตลอดจนข้อสรุปที่ได้ค้นพบ 6. เขียนรายงานพร้อมออกมนำเสนอ

จากแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังกล่าว พบว่า มีการกำหนดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้บาง ขั้นตอนคล้ายคลึงกัน นั่นคือการเริ่มต้นด้วยการระบุปัญหา การวางแผนและออกแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผล และขั้นสุดท้ายจะมีการนำเสนอ และบางขั้นตอนแตกต่างกันออกไป เช่น การ ตั้งสมมติฐานและกำหนดตัวแปร โดยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานของ พัชร จัทรเพ็ง (2554) และ กัลยา สร้อยสิงห์ (2564) ได้แก่ 1) กำหนดปัญหาการวิจัย 2) ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) กำหนดวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย 4) ออกแบบการวิจัย 5) เก็บ รวบรวมข้อมูล 6) วิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล 7) สรุปผลการวิจัย 8) เขียนรายงานและนำเสนอให้เพื่อนสมาชิก ในชั้นเรียน

2. สื่อสังคมออนไลน์กับการเรียนการสอน

ธนะวัฒน์ วรรณประภา (2560) กล่าวถึงบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษาไว้ 2 บทบาท ดังนี้

บทบาททางการสอน

สื่อสังคมออนไลน์ไม่ได้ถูกสร้างมาเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู ฉะนั้นครูจะต้องนำเอา คุณสมบัติต่าง ๆ ของสื่อสังคมออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น 1) ครูสามารถใช้สื่อ

สังคมออนไลน์ เช่น เปิด YouTube ให้ผู้เรียนเกิดความตื่นตาตื่นใจในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในคาบนั้น ๆ รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการติดตามความก้าวหน้าหลังจากมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ทำ 2) ครูสามารถตอบคำถามหรือเสนอแนะผู้เรียนได้อย่างทันทีเมื่อมีการซักถามในสื่อสังคมออนไลน์ 3) สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียน ซึ่งช่วยให้การเรียนการสอนนั้นดีขึ้น 4) ครูสามารถติดตามงานที่มอบหมายกับผู้เรียนและโต้ตอบได้ทันที 5) ครูสามารถตอบคำถามได้ทุกที่ทุกเวลา 6) ครูสามารถสร้างสื่อต่าง ๆ ด้วยการจัดทำคลิปวิดีโอการสอน แล้วนำมาโพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ และยังสามารถนำข้อมูลความรู้หรือเนื้อหาที่เรียนที่อยู่ในรูปของไฟล์โพสต์ในสื่อสังคมออนไลน์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ล่วงหน้าก่อนเข้าห้องเรียน

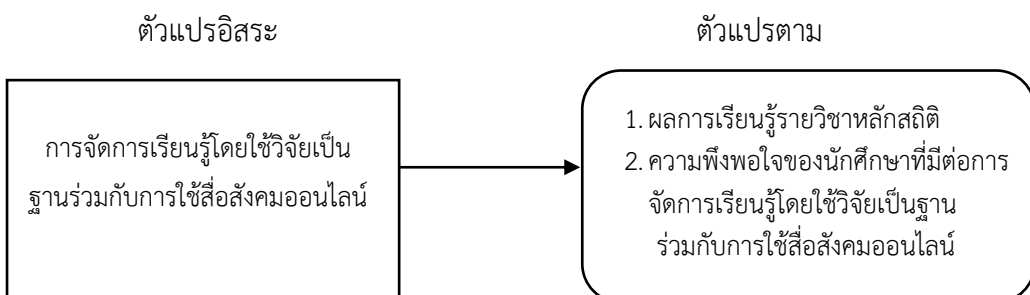
บทบาททางการเรียน

ผู้เรียนทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์ได้อย่างหลากหลาย นอกจากเพื่อการพักผ่อนสร้างความบันเทิงให้กับผู้เรียนเอง ยังสามารถนำมาใช้ในการเรียนได้ เช่น 1) เพื่อให้ผู้เรียนกับครู และผู้เรียนกับผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน ด้วยเทคโนโลยีเรียลไทม์โดยการใช้คุณสมบัติของโปรแกรม Google doc ที่สามารถพิมพ์เอกสารออนไลน์และตอบโต้ทำงานร่วมกันในเอกสารเดียวกันได้ 2) สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น 3) หากผู้เรียนเกิดข้อสงสัยระหว่างการทำงานผู้เรียนก็สามารถติดต่อกับครูได้ทุกเมื่อทำให้ผู้เรียนสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องไม่ขาดช่วง 4) สื่อสังคมออนไลน์สนับสนุนให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเอง

ดังกล่าวข้างต้น พบว่าสื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทต่อการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบแต่มีได้ถูกสร้างขึ้นมาเพื่อการจัดการเรียนการสอนของครู ซึ่งการนำมาใช้มีข้อดีและข้อเสีย ดังนั้น ครูจะต้องนำคุณสมบัติต่าง ๆ ของสื่อสังคมออนไลน์ไปปรับใช้กับการเรียนการสอนด้วยตนเอง ซึ่งเครื่องมือที่ สพร. แนะนำให้ครูนำไปปรับใช้ได้แก่ Facebook ตั้งกลุ่มรายวิชาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล, Word Press สร้างบล็อกเผยแพร่บทเรียน, YouTube แบ่งปันหรือค้นหาไฟล์วิดีโอ Twitter สื่อสารแบบสั้น ๆ และรวดเร็ว และ Slide share แบ่งปันเอกสาร เป็นต้น

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้สังเคราะห์ขึ้นจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์โดยใช้รูปแบบของ พัชร จันทร์เพ็ง (2554) และ กัลยา สร้อยสิงห์ (2564)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณพื้นที่วิจัย คือ มหาวิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ประชากร คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยคริสเตียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา TSTA3102 หลักสถิติ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 72 คน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยคริสเตียนที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา TSTA3102 หลักสถิติ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 62 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple

random sampling) โดยผู้วิจัยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาร์ยามาเน่ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 ชนิด ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชาหลักสถิติ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 50 ข้อ ที่ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Index of item Objective Congruence : IOC) จากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคณิตศาสตร์และสถิติ จำนวน 3 ท่าน และนำไปทดลองใช้ (tryout) กับนักศึกษาที่ผ่านการเรียนรายวิชาหลักสถิติมาแล้วจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อ ทำการคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไปมาจำนวน 50 ข้อ จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิทัศน์เป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ ที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน รวบรวมข้อมูลโดยเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 45 ชั่วโมง ดำเนินการวิเคราะห์คะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของการทำแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้วิชาหลักสถิติด้วยการใช้สถิติทีคู่ (Paired sample t-test) วิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนแบบ Normalized Gain และวิเคราะห์คะแนนของแบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิทัศน์เป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ค่าด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การวิจัยในครั้งนี้ได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยคริสเตียน หมายเลขการรับรอง บ.13/2566

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการเรียนรายวิชาหลักสถิติก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิทัศน์เป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 24.57 คะแนน ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการเรียนรายวิชาหลักสถิติก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้วีดิทัศน์เป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์

	จำนวน (คน)	คะแนน เต็ม	Mean ($\bar{X}$)	Std. Deviation	Paired Differences	Std. Deviation Differences	t	p
ก่อนเรียน	62	50	17.24	4.84	-24.57	10.76	-17.97	0.00*
หลังเรียน	62	50	41.81	9.55				

*p < 0.05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการเรียนรายวิชาหลักสถิติก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนจำนวน 62 คน พบว่าผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 17.24 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 4.84 คะแนน และผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 41.81 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.55 คะแนน โดยที่คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 24.57 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 10.76 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ที่ 2. ผลการวิจัยพบว่าผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อความก้าวหน้าทางการเรียนในรายวิชาหลักสถิติพบว่า ความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียนมีค่าเท่ากับ 0.75 ซึ่งจัดว่ามีความก้าวหน้าอยู่ในระดับสูง (High gain)

ตารางที่ 3 ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่มีต่อความก้าวหน้าทางการเรียนในรายวิชาหลักสถิติ (Class normalized gain)

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	$\bar{X}$ (%)	SD	<g>	Gain
ก่อนเรียน	50	17.24	34.48	4.84	0.75	High
หลังเรียน	50	41.81	83.62	9.55		

จากตารางที่ 3 การวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยในการเรียนรายวิชาหลักสถิติก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนก่อนเรียนเฉลี่ยร้อยละ 34.48 และคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83.62 เมื่อนำมาหาค่าดัชนีความก้าวหน้าทางการเรียน พบว่าผู้เรียนมีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ยเท่ากับ 0.75 คิดเป็นร้อยละ 75 จากข้อมูลแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีค่าดัชนีความก้าวหน้าทางการเรียน อยู่ในระดับสูง

วัตถุประสงค์ที่ 3. ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรายวิชาหลักสถิติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.64$) โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.56$) รองลงมาคือด้านความรู้ทางการวิจัยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.57$) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.63$) และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.67$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรายวิชาหลักสถิติ

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
ความรู้ทางการวิจัย	4.11	0.57	มาก
ทักษะการคิดวิเคราะห์	4.02	0.67	มาก
การใช้สื่อสังคมออนไลน์	4.56	0.56	มากที่สุด
คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ	4.10	0.63	มาก
รวม	4.20	0.64	มาก

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรายวิชาหลักสถิติ พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการวิจัย ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการ

จัดการเรียนรู้ในด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, $SD = 0.56$) ส่วนด้านอื่น ๆ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านความรู้ทางการวิจัย ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.57$) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.63$) และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.67$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า นักศึกษามีผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ทำให้นักศึกษาได้ลงมือทำวิจัยด้วยตนเองและโดยมีอาจารย์คอยให้คำปรึกษา เป็นการฝึกทักษะของการแสวงหาความรู้ที่แท้จริง ในระหว่างการเรียนรู้โดยวิธีการของการวิจัยนั้น นักศึกษาจะได้พัฒนาทักษะต่าง ๆ ประกอบด้วย ทักษะการตั้งคำถาม ทักษะการเก็บข้อมูล ทักษะการเลือก ทักษะการคิด การวิเคราะห์ การตีความข้อมูล และการสรุปประเด็น รวมถึงการวิเคราะห์ทักษะเพื่อเสนอประเด็นจากข้อค้นพบ อีกทั้งเป็นการพัฒนากระบวนการแสวงหาความรู้ที่นักศึกษาจะได้พัฒนา และสร้างขึ้นในตัวเอง ทำให้นักศึกษามีเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิตจากการที่ได้รับประสบการณ์ตรงในการใช้กระบวนการวิจัย สอดคล้องกับ อาฟิฟ ลาเตะ (2560) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติและทักษะการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศและการประเมินผลการศึกษา จำนวน 29 คน ผลการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติสูงกว่าร้อยละ 80 และนักศึกษาได้สะท้อนจากบันทึกการเรียนรู้ในการเรียนรายวิชานี้ว่าตนเองได้ลงมือปฏิบัติการวิจัยจริง และได้เห็นกระบวนการที่ชัดเจนขึ้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ยังส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และสามารถนำประโยชน์ที่ได้ไปใช้ในการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ดังที่ บุปผา ไชยแสง (2562) ทำการศึกษาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อศึกษาความสามารถในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รวมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์วิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 250 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และการสอนด้วยวิธีนี้ทำให้นักศึกษารู้จักเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความสามารถในการสรุปองค์ความรู้ได้อย่างถูกต้อง และมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

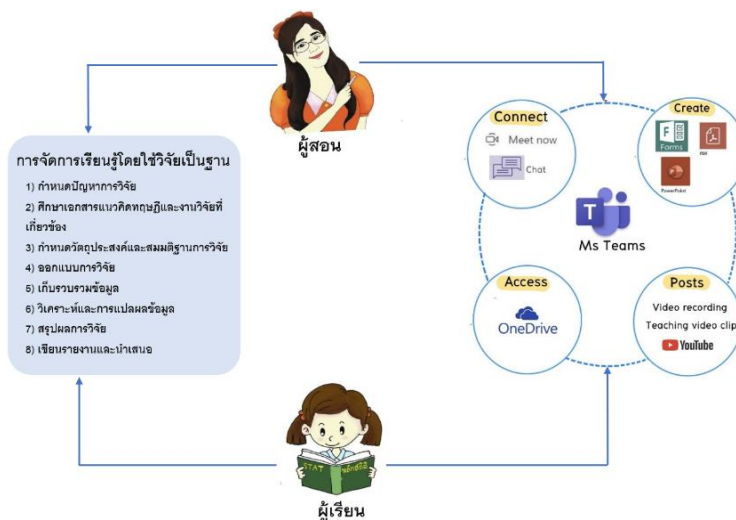
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์มีความก้าวหน้าทางการเรียนอยู่ในระดับสูง (High gain) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.75 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การประมวลผล และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เป็นผู้ลงมือปฏิบัติ มีการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม มีการช่วยเหลือ การปฏิสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการอภิปรายผลร่วมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี จันทร์หอม และสุภาพรพรไตร (2560) ที่ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สารพันธุกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะวิทยาศาสตร์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนทั้งชั้นพบว่าจัดอยู่ในระดับสูง (High gain) โดยมีค่าเท่ากับ 0.7693

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในรายวิชาหลักสถิติ พบว่าโดยภาพรวมนักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.64$) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อ

สังคมออนไลน์ตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้งการเรียนรู้ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลาที่มีการเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต รวมถึงสามารถซักถามเมื่อเกิดปัญหาหรือข้อสงสัยได้อย่างทันที เป็นการส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา อาจารย์สามารถติดตามงานที่ได้มอบหมาย หรือกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นการสนับสนุนให้ผู้เรียน มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเอง ตลอดจนนักศึกษาสามารถทบทวนความรู้เดิมและสืบค้นความรู้ใหม่จากช่องทางการเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เมื่อพิจารณาความพึงพอใจเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด และอีก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการวิจัย ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ และด้านทักษะการคิดวิเคราะห์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก การจัดการเรียนรู้ลักษณะนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่อยู่ในเจนเนอเรชั่นแซดนาทักษะในการใช้สื่อสังคมออนไลน์มาใช้ได้อย่างเต็มที่ และเต็มความสามารถ สอดคล้องกับปสุตา แก้วมณี และอาฉีะ บิลหิม (2560) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อมัลติมีเดียบูรณาการร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์ เรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปี 3 คณะครุศาสตร์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 524 คน พบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนจากการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อมัลติมีเดียบูรณาการร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การประมวลผล และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ภาพที่ 2 แสดงถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์สามารถอธิบายโดยสังเขปดังนี้

1. ผู้สอน

ผู้สอนวางแผนทำงานในหน้าที่ของตนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ วางแผนการสอน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ประเมินผลการทำงานเป็นระยะ อย่างมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไร เมื่อไร เพราะอะไร และทำให้ทราบผล การกระทำว่าบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร

2. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน

ผู้เรียนดำเนินการจัดทำวิจัยด้วยตนเอง 8 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กำหนดปัญหาการวิจัย 2) ศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 3) กำหนดวัตถุประสงค์และสมมติฐานการวิจัย 4) ออกแบบการวิจัย 5) เก็บรวบรวมข้อมูล 6) วิเคราะห์และการแปลผลข้อมูล 7) สรุปผลการวิจัย 8) เขียนรายงานและนำเสนอให้เพื่อนสมาชิกในชั้นเรียน

3. ผู้เรียน

ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการทำวิจัย ได้แก่ การแสวงหาความรู้ เรียนรู้ทฤษฎี แนวคิด หลักการและข้อค้นพบที่มีความหมายมีความเที่ยงตรง รู้จักวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนการแก้ปัญหาหรือการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผลนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ผู้เรียนยังได้รับการพัฒนาทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการบริหารจัดการเวลา ทักษะการสื่อสาร ทักษะประเมินผล การทำงานเป็นทีม และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

4. การใช้สื่อสังคมออนไลน์

ผู้สอนใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงสร้างวิดีโอคลิปสั้น ๆ ที่สามารถเข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และหากมีข้อสงสัยก็สามารถสอบถามผู้สอนในประเด็นที่สงสัยได้ทันที สื่อสังคมออนไลน์ส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ทำให้เกิดความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียน และส่งเสริมผู้เรียนได้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวและเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

สรุป

การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์นี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจวิชาที่เรียนมากขึ้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชานั้นสูงขึ้น เพราะเป็นการเรียนที่ไม่น่าเบื่อ ไม่จำเจ สนุกสนาน ได้เผยแพร่ภาพของตนเอง และที่สำคัญคือเป็นการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ เปลี่ยนมุมมองหรือทัศนคติของบุคคลให้คิดเป็น รู้หลักการและวิธีแสวงหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัว มีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งแตกต่างจากการเรียนแบบอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ทำให้ผลการเรียนรู้หลังเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น และผู้เรียนมีความพึงพอใจในรูปแบบของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ทางการวิจัย ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์ ด้านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับดังกล่าว ผู้สอนจะต้องทำการชี้แจงผู้เรียนก่อนเพื่อให้เข้าใจรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และต้องมีการวางแผนให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหา และจัดเตรียมสื่อการสอนต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียน และสื่อที่นำเสนอในสื่อสังคมออนไลน์ เช่น คลิปวิดีโอ ที่มีความกระชับสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้โดยง่าย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานร่วมกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้ และควรศึกษากับตัวแปรที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา

ควรมีการศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนเป็นรายบุคคล เนื่องจากทำให้ผู้สอนสามารถพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนได้เป็นอย่างดี อันจะเป็นแนวทางในการช่วยเสริมให้กับผู้เรียนที่มีผลการเรียนรู้ต่ำ หรืออาจให้ผู้เรียนที่ผลการเรียนที่ดีอยู่แล้วมาช่วยเหลือเพื่อน

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา สร้อยสิงห์. (2564). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมในศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาทางด้านอุตสาหกรรมบริการ. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 15(2), 381-396.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). *การจัดการเรียนรู้โดยผู้เรียนใช้การวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2557). *ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนะวัฒน์ วรรณประภา. (2560). สื่อสังคมออนไลน์กับการศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 11(1), 7-20.
- ปสุตา แก้วมณี และอาณิชา บิลหิมา. (2560). พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อมัลติมีเดียบูรณาการร่วมกับเครือข่ายสังคมออนไลน์เรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 13(1), 83-103.
- บรรณรักษ์ คุ่มรักษา และ เพชรลัดดา รักษากิจ. (2562). การพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ด้วยการสอนโดยใช้วิจัยเป็นฐานเรื่อง สมบัติของดินสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลแห่งหนึ่งในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วารสารหน่วยวิจัยวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้*, 10(1), 14-29.
- บุปผา ไชยแสง. (2562). ผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ วิชาสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา. *อินฟอร์เมชั่น*, 26(1), 73-89.
- พัชรี จัณฑ์เพ็ง. (2554). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานเพื่อพัฒนาความรู้ และทักษะการวิจัยของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารวิจัย มข.*, 1(2), 21-44.
- พิมพ์วิมล สุวรรณโณ และศุภลักษณ์ สีนธนา. (2561).การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการวิจัยของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาที่เรียนด้วยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 13(1), 161-170.
- อรุณี จันทรหอม และสุภาพร พรไตร. (2560). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง สารพันธุกรรมโดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 9(1), 277-290.
- อาฟีฟ ลาเต๊ะ. (2560). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสถิติ และทักษะการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. *วารสารวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา*, 15(2), 120-132.
- Harari, Y. N. (2018). *Lessons for the 21st Century*. London: Jonathan Cape.